chuyến hàng tết

thuongmaimuongxua.vn

KIM ĐỒNG

ĐV13
Đ561(11)

HOÀNG ANH ĐƯỜNG

CHUYẾN HÀNG TẾT

Bìa và minh họa của NGUYỄN THỤ

thuongmaitruongxua.vn

TY THÔNG TIN VĂN HÓA
THƯ VIỆN
HẬU GIANG

TNM 1055/86

MS 59/88

PHÒNG VHTT TDTT
THÀNH PHỐ CẦN THƠ
THƯ VIỆN

LĐ 473/90

NHÀ XUẤT BẢN
KIM ĐỒNG
HÀ NỘI — 1978

CÙNG MỘT NGƯỜI VIẾT

(Cho bạn đọc nhi đồng)

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

Truyện sinh hoạt

1.	TỜ GIẤY THẤM	1961
2.	NHỮNG CÔ TIÊN ÁO NÂU	1963
3.	THƯ GỬI VỀ XUÔI	1966
4.	CON NGỰA HỒNG	1970
5.	MÓN QUÀ GỬI BẠN MIỀN NAM	1972
6.	CHUYẾN HÀNG TẾT	1978

Đồng thoại

7.	ÁNH SÁNG TRONG RỪNG HẠNH PHÚC	1964
8.	LẬT ĐẬT VÀ PHỒNG PHÊNH	1975

thuongmaitruongxua.vn

QUA ĐƯỜNG

Một chú bé, còn bé lắm, cái cặp sách xinh xinh đeo bên hông che được đến nửa thân hình, băn khoăn đứng trên vỉa hè. Chú vừa thò chân xuống lòng đường đã vội rụt lên, ngần ngại...

Xe cộ qua lại như mắc cửi : ô tô đủ các loại, xích lô, lại có cả xe bò chở rất nặng, xe đạp đông vô kể... Chú bé hoa cả mắt.

Bỗng như quyết định hết sức táo bạo, chú rắn rỏi bước xuống lòng đường, giơ cao bàn tay như muốn chặn tất cả xe cộ lại.

— Cho cháu qua đường, sang bên kia đã chứ !

Một chiếc ô tô bóng loáng từ xa lao tới bỗng đi chậm lại. Anh lái xe trẻ hơi nghé đầu nhìn chú. Một bác có tuổi, ngồi phía sau, cũng khẽ nhô ra nhìn chú bé. Thế rồi chiếc xe dừng lại.

Một chiếc xe khác vừa định vượt lên cũng dừng luôn cạnh chiếc kia. Rồi hai, ba chiếc nữa nối sau, rồi xe đạp, rồi xích lô, rồi cả xe bò nữa...

Chú bé ngơ ngác... Chú bỗng phát hoảng, chạy tuốt qua đường, tay vẫn giơ cao và chiếc cặp càng đập lạch cạch. Chú bước lên bờ hè bên kia, chạy luôn một mạch, quên cả lời cảm ơn. Chú cũng không ngoảnh lại xem những chiếc xe kia còn dừng lại đó hay đã chạy đi rồi !

Ô tô mở máy, xe đạp bon lên, bác đạp xích lô lại gò lưng đạp tới, con bò lại lách cách gõ móng bước một trên quãng đường đã tấp nập như cũ.

... tay vẫn giơ cao

CÁI Ổ GÀ

Giữa mặt đường nhựa còn bóng mà lại có cái ổ gà! Lúc đầu, nó chỉ nhỏ bằng bàn tay của Dũng và cũng nông choèn như thế, bánh xe đạp lăn qua có lúc không thấy nảy lên. Chẳng ai để ý đến nó! Ngày qua ngày, nó cứ rộng dần sâu dần... Và đến khi nó rộng ra bằng cái vành mũ cối và sâu đến mức trời mưa thì nước ngập bàn chân, Dũng mới để ý đến nó: nước đọng lại rất trong, bọn trẻ đua nhau dẫm chân thỏa thích.

thuongmaitruongxua.vn

Chiều nay, Dũng đứng chơi trước cửa chờ đón bố về. Dũng nhìn xe cộ và mọi người qua đường. Một chiếc xe đạp phóng vùn vụt, đến bên ổ gà lượn rất khéo sang một bên, tài quá! Bánh sau sát bên mép ổ gà! Xe càng ngày càng nhiều; giờ tan tầm mà! Ai cũng muốn về nhà cho sớm, còn bao nhiêu là việc! Hai chiếc xe, ba chiếc xe chen lấn nhau... Một bác chở một bó củi sau xe, định tránh ổ gà thì một chiếc xe khác ở phía trước xổ tới. Bác luống cuống đưa luôn xe xuống ổ gà. Bó củi lọc xọc, lọc xọc, dây buộc nới lỏng, củi rơi lả tả... Bọn trẻ nhìn ra, cười ngặt nghẽo... Bác kia xuýt ngã, vội vàng xuống xe, lúng túng nhặt từng que củi. Bọn trẻ cứ đứng cười! Mọi người đi qua, né một tí rồi đi tiếp.

Lát sau, một chiếc xe khác lại nhảy xuống ổ gà; sau xe có một em bé ngồi trên giá đèo. Xe xóc mạnh, em bé xuýt ngã, thét lên. Bà mẹ quay đầu lại, loạng choạng, cơ hồ lao lên vỉa hè...

Hai bố con ra đến đường...

Rồi đường vắng dần, xe qua lại thưa thớt đi, người ta đã dễ dàng tránh được cái ổ gà tai ác...

Bố về. Hết chuyện này đến chuyện khác, cuối cùng Dũng kể cho bố nghe về cái ổ gà. Dũng chưa kể hết, bố đã hỏi ngay :

— Thế con cứ đứng mà xem à ? Sao con không lấp nó đi ?

Dũng đớ ra ! Có thế mà cũng không nghĩ đến ! Ừ nhỉ, nào có nặng nhọc khó khăn gì ! Dũng ấp úng :

— Con quên mất !

Bố đứng dậy, dắt tay Dũng :

— Nào, thế thì bây giờ bố con ta ra lấp !

Dũng vội đi lấy cái xô và cái xẻng con vẫn xúc cát chơi. Hai bố con ra đến đường thì cái ổ gà tai ác ấy đã được lấp phẳng !... Chắc là một bạn nào đã kể cho bố bạn ấy nghe trước Dũng ! Dũng thấy tiếc quá !

thuongmaitruongxua.vn

NHỮNG ĐỒNG XU NHỎ

Hoàng quí cái ống tiền lắm. Đó là một ống nứa dài, đo được gần hai gang tay của Hoàng, đã lên nước bóng loáng. Qua cái khe cưa chéo vừa bỏ lọt đồng xu, ngày nào Hoàng cũng cho nó ăn, thường là một đồng hai xu, thỉnh thoảng là đồng năm xu, có khi hai ba đồng. Cái ống tiền cả ngày yên chỗ trong túi sách của Hoàng, nép bên gáy những tập vở. Mỗi lúc Hoàng xách túi mà chạy, nó lại reo lên lạch xạch.

Ngồi buồn, Hoàng đem nó ra chơi. Hoàng cầm ngang cái ống tiền, nghiêng đầu này rồi lại nghiêng đầu kia — như các em mẫu giáo chơi bập bênh — Những đồng xu xô nhau kéo rạt rạt rồi ùa cả xuống một phía, đến là vui! Nghiêng nhè nhẹ đủ cho chúng nó chạy thong thả, Hoàng có thể biết được đồng nào nhỏ, đồng nào lớn. Cả lớn cả nhỏ dễ thường đến dăm chục chú chứ không ít!

Bố có lúc nhìn Hoàng say sưa chơi với ống tiền mà ngại. « Hừ! Đã mê tiền! » Mẹ thì độ lượng hơn; thỉnh thoảng mẹ hỏi đùa: « Chẻ ống cho mẹ vay tiền mua gạo nào! ». Hoàng chỉ cười.

Trưa hôm nay, đi học về, Hoàng rút trong túi sách ra hai mảnh nứa. Ống tiền đã bị chẻ đôi. Chỉ còn lại dăm đồng xu nhỏ. Hoàng lấy ba vòng săm xe đạp lồng ngoài hai mảnh nứa đã úp khít vào nhau, ghép lại thành cái ống tiền, bỏ mấy đồng xu nhỏ còn lại vào miệng nó. Vẫn cái miệng xinh xinh gọn gọn hé vừa

Hoàng dốc cái ống tiền, xóc nó lên...

thuongmaitruongxua.vn

đủ ngậm mỗi lần một đồng xu. Hoàng cầm nghiêng ống tiền: những đồng xu nhỏ nhoi, nhẹ tênh, ít ỏi và lẻ loi theo nhau uể oải chuồi xuống đầu thấp; không thấy chúng reo lên ràn rạt như những ngày vừa qua.

Thấy cái ống tiền bị «băng bó», mẹ hỏi. Hoàng mỉm cười trả lời mẹ:

— Mẹ ạ, lúc nãy ở lớp, bạn Hải không có tiền nộp mua vở. Chỉ còn thiếu bạn ấy nữa là lớp con thu xong. Con chẻ ống đưa tiền cho bạn ấy kịp nộp cô giáo... Vẫn còn thừa được năm đồng hai xu, một hào đây, mẹ ạ! Đây này, mẹ nghe...

Hoàng dốc cái ống tiền, xóc nó lên. Bây giờ thì những đồng hai xu lại hớn hở reo lên, vui hơn cả khi các bạn của chúng còn đông đủ.

QUYỂN SÁCH

Những chữ cái và những «từ» bảo nhau:

— Chúng mình đúng là chủ quyển sách này! Không có chúng mình thì làm gì có sách được!

Tấm bìa màu cồ nhúc nhắc để lung lay hai mấu ghim đóng mà gọi những tờ giấy lơ đãng:

— Này! Họ đến là hợm mình! Thử hỏi, không có chúng mình thì họ đứng vào đâu, nằm vào đâu, ai biết đến họ chứ!

thuongmaitruongxua.vn

Tuy bìa chỉ nói khẽ nhưng dòng chữ tên sách — nằm ngay trên mặt bìa — cũng vẫn nghe thấy và «đập» lại ngay:

— Đây! Có biết bao nhiêu là bìa là giấy trên đời này đây! Nhưng chỉ nằm trong kho thôi chứ có thành sách được đâu! Phải có cánh này «ngự» lên mới thành sách chứ!

Vốn đã đi đây đi đó, biết nhiều, giấy ta trả lời, giọng như thách thức:

— Thế thì hàng ngày người ta nói ra bao nhiêu là «từ», viết ra bao nhiêu là chữ, mà sách đâu nào!

Một hình vẽ bèn lên tiếng:

— Các anh nói thế không cùng! Nói như các anh thì anh bút anh mực cũng có thể kể công là có bút có mực mới viết ra chữ; bác gỗ bác nứa trên rừng xa xôi kia cũng bảo là có gỗ có

Chính các cô các cậu học trò ấy...

nữa mới có giấy có bìa... Và các cô thuốc màu cũng yên chí là thiếu các cô ấy thì làm gì ra chúng tôi! Chúng ta đâu có thể là chủ quyển sách!

Cả bọn nhao lên :

— Vậy thì ai có thể là chủ quyển sách?

Có một dòng chữ nho nhỏ, nằm khiêm tốn ở một góc xê xế trên mặt bìa, từ nãy đến giờ vẫn im lặng, bây giờ mới từ tốn nói :

— Các bạn ạ! Theo tôi hiểu thì cần phải có những người viết hay, vẽ đẹp, in giỏi mà lại yêu quí trẻ con, viết chữ thành chuyện, vẽ ra hình, in lên giấy lên bìa,... mới có quyển sách! Ở đây, tôi mang tên người viết đấy!

Tất cả chừng như nghe vỡ ra, đồng thanh :

— Vậy thì đúng là những người ấy là chủ quyển sách rồi! Và anh bạn cũng là chủ quyển sách đấy nhỉ!

Dòng chữ nhỏ kia vẫn từ tốn :

— Cũng chưa phải đâu, các bạn ạ! Những người ấy viết, vẽ, in ra sách là để cho các cô các cậu học trò dùng, cho nên chính các cô các cậu học trò ấy mới là chủ quyển sách. Cô nào cậu nào biết cách làm chủ thì chúng mình được đem hết sức ra phục vụ cô ấy cậu ấy tốt. Cô nào cậu nào không biết cách làm chủ thì không thể được chúng mình phục vụ đến nơi đến chốn. Có thế thôi!

Dòng chữ nhỏ ấy trầm ngâm một chút, nói thêm :

— Cho nên, các bạn ơi, chúng ta có ích hay không, nhiều hay ít, trước hết vẫn do ở những cô những cậu chủ ấy!

thuongmaitruongxua.vn

MẢNH SÂN CHUNG

Hai gia đình chung mảnh sân nhỏ bé ấy vì mỗi bên được ở một gian nhà nhìn ra đó. Không có một đường gờ hoặc một nét vạch nào rạch đôi cái sân — ngay mấy sợi dây phơi cũng dăng chéo từ bên này qua bên kia — nhưng thường mỗi sáng đều thấy cái sân được phân chia khá rõ: Một bên đã quét sạch phần sân nhà mình, còn bên kia chưa quét thì rác rưởi, lá rụng — tuy cũng chẳng nhiều nhặn gì — cứ sờ sờ ra đó... Và cứ thế đã từ hồi nào không nhớ nữa!

Sáng nay, Thuận xách chổi ra quét sân. Quét sạch phần bên nhà mình, Thuận lại đứng ngắm nghía, thích thú. Bỗng Thuận thấy khó chịu, bực bực với cái vệt tự nhiên chia đôi cái sân nó cứ gợi cho Thuận cảm giác là sân chưa sạch. Thuận quét luôn nửa sân bên kia, cũng kỹ càng như đã quét sân bên này. Mảnh sân sạch bong. Mệt thêm một chút nhưng bây giờ Thuận mới thấy thật là thích thú, thật là bằng lòng với mình. Hứng chí đứng lại ngắm cái sân một lúc nữa, Thuận xách chổi đem cất, vừa đi vừa huýt sáo thật to.

Sáng hôm sau, Thuận dậy sớm, lại quét luôn cả cái sân, hết sức thoải mái và thích thú! Thuận thấy trong lòng rất thanh thản và cũng rất tự hào về cái sân sạch trọn vẹn — Và Thuận bỗng nảy ra ước mơ là được sáng sáng quét sạch cả cái sân.

thuongmaitruongxua.vn

... Thuận lại đứng ngắm nghía, thích thú

Sáng sau, Thuận lại dậy sớm, hối hả xách chổi ra sân thì đã thấy cái sân — tất cả cái sân — sạch bong rồi! Và Thuận nghe có tiếng hát nhè nhẹ của Liên bên nhà kia. Tự nhiên Thuận thấy bực bực, vứt cái chổi đánh « xạch » vào chân tường!

Tối đến, Thuận dặn mẹ:

— Mẹ ơi! Sáng mai mẹ gọi con dậy thật sớm nhá! Sớm hơn hôm nay ấy!

Mẹ hỏi lại:

— Mấy giờ? Con dậy sớm làm gì?

— Độ năm giờ là chậm nhất, mẹ nhá! Con có việc cần, rất cần! Trời chưa sáng cũng được!

Đúng năm giờ, trời mới tờ mờ, mẹ gọi Thuận. Vừa nghe tiếng mẹ — rất khẽ vì còn để cho mọi người ngủ — Thuận đã bật dậy, chạy ngay ra sân rồi hí hửng vào bếp lấy chổi ra quét. Thuận cảm thấy như mình đã chiến thắng, phấn khởi huýt sáo. Mẹ phải khoa tay ra hiệu im lặng mới thôi.

Sáng hôm sau, mẹ lại gọi Thuận dậy lúc năm giờ. Ra sân, Thuận thấy sân đã được quét sạch trơn. Thế là lại bực bực!

Thuận bỏ buổi vô tuyến, đi ngủ sớm và dặn mẹ gọi dậy sớm hơn nữa.

Trời mưa từ nửa đêm, rả rích! Có hai bạn nhỏ, nhà ở sát nhau, nằm trên giường mà cứ hồi hộp chờ mưa tạnh. Nhưng mưa không chịu tạnh cho! Nằm chán, họ đều ra đứng ở cửa mà nhìn ra sân. Thuận nhìn thấy Liên. Liên cũng nhìn thấy Thuận. Hai bạn cười với nhau...

Từ hôm đó, họ chia phiên nhau, mỗi người quét cái sân chung một ngày... Còn hôm nay, trời cứ mưa mãi! Đến giờ rồi, họ phải đi học! Trưa về sẽ hay!

DƯỚI GỐC CÂY SẤU

Dưới bóng cây sấu trước thềm, bé Liên và bé Hằng chơi trò chơi « nhà trẻ »: Mỗi mẩu gỗ là một cháu bé. « Bà mẹ » Liên và « bà mẹ » Hằng không nhận nhiều cháu đâu! Chỉ có chín cháu thôi, thế cũng đã quá mức của mỗi cô giữ trẻ đấy! Có quá lên một cháu bởi vì đó là bé riêng của mẹ Liên: Bé Mi-mi, búp bê đẹp ơi là đẹp, xinh ơi là xinh của Liên. Mẹ trông trẻ thì phải gửi con ở nhà trẻ này mà trông luôn chứ! Cho nên hai bà mẹ vui lòng nhận quá mức như thế đấy!

Mẹ Liên chọn mãi và rất ưng ý chiếc giường lá bàng xanh. Mẹ bế luôn bé đương nằm ngủ ở đó ra, gượng nhẹ lót Mi-mi vào, lấy mấy cánh sen xếp quanh Mi-mi, đẹp quá!

Mẹ Hằng đi lấy nước về, thấy một cháu bé lê la dưới đất. Mẹ vội bế nó lên, phủi bụi cho bé. Hết cả giường rồi, mẹ đặt bé bên một bé khác. Nhưng hai bé nằm chung giường không hợp vệ sinh lại chật quá, đạp phải nhau, khóc ầm lên, dỗ bé này bé kia lại tị. Mẹ tất tả đi kiếm được một chiếc lá mít vừa mới rụng, màu vàng tươi, to bằng bàn tay. Mẹ đưa về lát giường, thế là đủ chỗ nằm cho các cháu bé.

Đột nhiên, có những giọt nước rơi xuống. Trời mưa! Bé Liên chạy vội về nhà. Mưa nặng hạt, Liên mới nhớ đến búp bê Mi-mi còn nằm dưới cây sấu, nhưng không thể chạy ra được nữa.

thuongmaitruongxua.vn

Bé Liên chạy vội về nhà...

Cơn mưa bóng mây mau tạnh. Liên đội nón ra gốc sấu. Chẳng thấy gì nữa cả!

Mẹ Hằng đã thu dọn tất cả, dời nhà trẻ vào trong thềm. Mi-mi vẫn ngủ ngon trên chiếc giường lá bàng xanh, ráo hoảnh, giữa mấy cánh sen hồng. Các bé khác cũng vậy. Chỉ có mẹ Hằng bị ướt tóc và áo có hơi ẩm vì những giọt mưa.

Hằng đương lúi húi xê dịch mấy cái giường cho thành hàng lối. Thấy Liên, Hằng vội gọi:

— Mau lên! Vào mà dỗ Mi-mi! Ngủ dậy không thấy mẹ, nó cứ khóc vòi đấy!

Liên thấy ngường ngượng. Không hiểu có phải vì «con mình» không ngoan bằng các bạn nó ở nhà trẻ hay là vì Liên đã bỏ chạy một mình khi trời mới đổ cơn mưa!

thuongmaitruongxua.vn

CHUYẾN HÀNG TẾT

Quí đang chăm chú đưa chiếc « Din ba cầu » ra khỏi bãi xe. Tối hôm qua, chú Bình ở trong kia ra, về nhà ăn Tết, đã kể cho Quí nghe những chuyện xe đi xe về trên đường Trường Sơn... Bây giờ, Quí cũng đang chuẩn bị cho xe lên đường!

Đôi giày diện Tết lướt những bước ngắn trên nền gạch trong thềm, tiến lên lùi xuống « lẹt xẹt, lẹt xẹt » ; cái lưng hơi gù xuống, kéo xềch vạt sau chiếc áo nhung đen đã bạc màu, hai cánh tay giơ vòng lên, hai bàn tay nắm chặt một tay lái vô hình, xê lên dịch xuống, miệng rú ga « rừ, rừ, rừ... » rồi « bừ rừ... bừ rừ... bừ rừ... ». Đôi mắt không chớp nhìn thẳng phía trước... Thỉnh thoảng xe cũng chồm lên một cái, thế là tiếng ga rú vụt to lên, xe phải giật lùi cho đến khi đâm đít vào cánh cửa đánh « rầm », chú lái xe mới vội vã vừa xoa xoa đằng sau vừa cho xe tiến lên...

Mẹ ngồi trong giường vừa soạn bánh trái vừa nhìn ra, xem Quí say sưa với chiếc xe tưởng tượng. Thế rồi mẹ gọi :

— Chú lái xe! Chú lái xe! Cho nhờ một chút!

Phải đến lần thứ ba, chú lái xe mới dừng xe lại. Mẹ nói tiếp :

— Chú lái xe! Nhờ chở ngay hộ chuyến hàng vào Nam cho bộ đội ăn Tết nhá!

Bây giờ mới biết là mẹ gọi mình, Quí chạy vội vào. Mẹ đưa cho Quí một cái làn nhỏ, trong có bánh chưng, bánh gai và mấy quả cam :

— Con đem sang bên ông, đưa cho bố để mời ông với bố và chú Bình xơi sáng!

Lúc khác thì Quí còn ngần ngừ đấy, nhưng lần này thì Quí nhận ngay : có chú Bình cơ mà!

Thế là chiếc Din ba cầu mở máy, rú ầm lên, lượn chầm chậm một vòng trên thềm rồi nhảy xuống sân, lao thẳng ra cổng.

Mấy con ngỗng đang dạo chơi ven lối đi, vừa thấy bóng Quí đã định kéo nhau lại bao vây bắt nạt như mọi ngày. Chú ngỗng đực đầu đàn, chừng muốn giương oai, xòe ngang đôi cánh rộng, duỗi cái cổ dài ngoằng, dẫn đầu. Din ba cầu đâu có sợ bọn biệt kích, cứ lao vùn vụt chứ không vừa lùi vừa kêu rồi lên như Quí mọi lần. Bọn ngỗng kinh hoảng phải dạt ra. Chú ngỗng đực bực tức, lạch bạch chạy theo Quí nhưng không đuổi kịp.

Ngoảnh cổ lại thấy bọn ngỗng đã xa, anh lái xe cho Din ba cầu bon thong thả. Để thở một chút chứ!

Nhởn nha một chút là đến cổng nhà ông nội. Ở góc cái bãi trồng, một mẹ gà đang tục tục gọi đàn con. Lũ gà nhép cứ chạy loăng quăng! Tránh ra, tránh xa ra! Lọt vào bánh xe thì bị chẹt chết đấy!

Một tiếng « quéc » tít trên cao. Gà mẹ cuống quít tục tục. Bọn gà nhép nháo nhác chạy về núp dưới cánh mẹ. Một bóng chim từ trên cao chợt lao xuống. Gà mẹ xù lông, hếch mỏ, kêu quang quác, sẵn sàng đánh trả.

Quí vội nằm bẹp ngay xuống, đè lên chiếc làn bánh. Mắt chăm chăm nhìn theo bóng con diều hâu.

thuongmaitruongxua.vn

Chuẩn bị! Bắn!

Chú Bình đương ngồi uống nước sớm với bố và ông nội, thoáng thấy tưởng Quí ngã, vừa đứng lên định chạy ra cổng thì đã thấy Quí vươn tay quờ một hòn đất, thét to :

— « A D6 bổ nhào ! Phải bảo vệ hàng ! Chuẩn bị ! Bắn ! »

Hòn đất từ nắm tay nhỏ xíu vung ra, không tới được chỗ đàn gà. Thế nhưng con diều cũng đã phải bỏ trận địa, rút lui, không hiểu vì gờm gà mẹ hay vì khiếp anh lái Din ba cầu ! Có lẽ vì cả hai !

Quí đứng dậy phủi áo quần, cúi xuống xách vội cái làn lên. Chiếc Din ba cầu lại rồ máy, chạy băng băng trên sân gạch nhà ông nội. Trong nhà, chú Bình vẫn chăm chú theo dõi chiếc xe chở hàng Tết vào Nam.

Thềm hơi cao, Quí phải đặt cái làn lên trước rồi mới chống tay trèo lên. Chiếc Din ba cầu lại rú ga, lượn một vòng trước khi Quí xách làn lại bên cạnh phản. Quí đưa làn cho bố :

— « Báo cáo ! Din ba cầu đã chuyển được hàng hóa vào Nam đầy đủ ! Mẹ bảo đưa bánh sang để mời ông với bố và chú Bình xơi sáng ! ».

thuongmaitruongxua.vn

Bỗng Quí xịu mặt lại. Mấy quả cam đã bị đè bẹp, có quả lòi cả múi, nước chảy nhơm nhớp... Thế là Quí òa lên khóc. Ông nội và bố chưa hiểu vì sao thì chú Bình đã đứng lên, đón lấy cái làn và kéo luôn Quí lại gần. Chú cười xòa :

— Không sao ! Không sao ! Xin cảm ơn đồng chí lái xe đã dũng cảm lấy thân mình che hàng khi máy bay A D6 bổ nhào... Hàng đã vào tới nơi, đầy đủ và nguyên vẹn ! Rất tốt !

Ông cũng cười. Bố cũng cười. Ai cũng vui vẻ. Chú Bình đặt chiếc làn lên phản, nhấc bổng Quí lên đặt ngồi giữa bố và chú :

— Xin mời đồng chí ở lại ăn sáng với chúng tôi ! Rồi chúng ta cùng chở hàng ra Bắc !

Quí nhoẻn miệng cười, một nụ cười rất tươi mà còn long lanh giọt nước mắt.

Ngoài kia, gà mẹ đã dẫn đàn con vào kiếm ăn ở sân. Quí ném ra một mẩu bánh chưng. Gà mẹ tục tục rồi rít... Bầu trời xuân ngày Tết sao mà trong xanh, lộng nắng thế! Bóng những con gà nhép in dài trên những viên gạch đỏ chín, sạch bong.

BÁT CƠM TRÊN

Chú bé ấy về quê nghỉ hè, ở với bà ngoại. Bà ngoại mấy lâu nay vẫn ở một mình, bây giờ có cháu về, bà vui lắm. Bà không cho cháu mó tay vào việc bếp núc, chỉ lo cháu ăn không được no và không được chơi đùa cho thỏa. Được thế, chú bé chơi suốt ngày, từ trong nhà ra đến sân, đến vườn, sang bên xóm, ra tận đồng gần, bãi xa.

Bữa cơm đến, bà nấu nướng xong, dọn mâm bát ra đầy đủ, bưng nồi cơm lên mới gọi cháu vào ngồi ăn. Bữa nào cũng như bữa nào, mở vung ra, bà xới lớp cơm bên trên vào cái bát đặt trước mặt bà, sau đó, bà mới đánh nồi cơm, đơm cho cháu một bát cơm nóng hổi, tơi hạt, vừa dẻo vừa thơm mùi gạo chín tới.

thuongmaitruongxua.vn

Vừa chậm rãi nhai cơm, chú bé vừa nghĩ: «Chẳng hiểu là cơm ở trên nó ra thế nào!».

Chiều hôm ấy, cháu đã ngồi vào chỗ, bà còn quay xuống bếp. Cháu bèn mở vung nồi cơm, thò đũa xắn một mẩu cơm trên bỏ mồm. Ngon thật! Một mẩu nữa, lại một mẩu nữa, cháu ăn hết vẩng cơm trên nồi rồi đậy vung lại.

Bà từ bếp đi lên, cầm cái đĩa con có mấy miếng thịt gà luộc. Bà mở vung nồi cơm. Cháu nắc nỏm khen:

— Cơm trên dẻo quá, thơm quá, ngon lắm, bà nhỉ!

Bà từ bếp đi lên...

Bà hiểu tất cả. Bà cười :

— Lúc trưa, bên xóm cho cháu nắm xôi và mấy miếng thịt gà. Bà hấp xôi lên cơm cho cháu đấy !

Và bà lại hớt cơm trên vào bát của bà. Đây mới là cơm trên thật sự.

Bà chưa kịp bưng lên, cháu đã kéo cái bát về mình :

— Bà ơi ! Bà cho cháu ăn thử !

Và bây giờ thì Hùng hiểu vì sao bà hớt cơm trên vào bát của bà.

thuongmaitruongxua.vn

MỘT BUỔI TRƯA

Hải ngồi học. Bố làm ca đêm về đương nằm ngủ trên giường cạnh bàn. Con mèo con thủng thẳng từ bếp đi lên. Nó bước nhẹ nhàng, êm như ru, bốn chân lướt nhẹ trên nền nhà không một tiếng động. Con mèo nhảy lên bàn Hải, khẽ « gừ gừ... ». Hải đặt bút xuống, chơi với mèo một tí... Con mèo đã giấu hết móng, bàn chân nó sờ cứ mun múp, mịn màng, man mát. Hải đặt tay lên đầu nó, khẽ đẩy cho quay về phía cửa sáng ; cái điểm tròn trong lòng mắt nó bé lại. Hải đẩy cái đầu ấy về phía Hải, hai điểm tròn mở to ra. Con mèo chừng như không thú cái trò mỏi cổ ấy, nó hơi cướng lại rồi uể oải đứng dậy, thu mình, thoắt một cái nhảy xuống đất, đi bước một lại góc nhà...

Bỗng Hải nghe có tiếng « gừ gừ » rồi « phì phì ». Hải ngẩng đầu lên. Thì ra con chó Cún vừa chạy đến. Con mèo ngồi thu mình trong góc nhà, giận dữ nhìn theo con chó còn đương lăng xăng vờn trước mặt. Cún con buột ra hai tiếng « au, au ». Hải giật mình, nhìn lại giường. Bố chỉ trở mình chớ không thức giấc. Bố ngủ say thật! Hải thở ra, khoan khoái, đứng dậy bế luôn con mèo chạy ra xa

thuongmaitruongxua.vn

Mèo trèo tít ngay lên cao

ngoài vườn. Con Cún chạy theo. Hải đặt con mèo lên một cành cây; mèo trèo tít ngay lên cao. Chó con đứng dưới nhìn lên, bất lực, sủa khiêu khích.

Hải bỏ mặc chúng nó đó, quay về bàn học. Ở đây xa rồi, cho chúng nó cứ đùa với nhau! Chúng nó không thể quấy rối giấc ngủ của bố Hải được!

HÔM NAY BỐ ỐM

Bố ốm! Đối với Quang quả là bất ngờ và lạ hết sức! Từ trước đến nay, chỉ có Quang ốm và bố thì chăm sóc cho Quang! Bây giờ thì lại bố ốm mà Quang vẫn khỏe! Ai chăm sóc cho bố? Tất nhiên là Quang! Chả nhẽ lại chạy đi nhờ người khác, bác Tiến ở bên cạnh chẳng hạn!

Bệnh của bố là bệnh cúm! Cái bệnh đáng ghét này thì Quang đã trải qua không chỉ một lần! Quang đã quá quen với nó! Quang nhìn vào bố: Bố nằm ngủ có vẻ mệt lắm! Mặt bố đỏ phừng! Bố đã cặp sốt: 39 độ. Gì chứ sốt 39 độ C — Quang biết là độ C hẳn hoi — thì Quang hiểu rõ lắm! Quang đã sốt cao như thế và lúc ấy thì bố lo lắm, hầu như không rời Quang; có đêm bố đã thức suốt để theo dõi cơn sốt của Quang, đến gần sáng Quang bớt sốt, bố mới chợp mắt một chút...

Quang cố nhớ lại những điều mình cần khi ốm cũng như những việc đã được bố lo cho. Càng nhớ lại, Quang càng thấy mình cần gì đều được bố lo cho ngay, có khi còn làm sẵn trước. Điểm lại thấy cũng không có gì khó quá! Quang quyết tâm làm tất cả những việc đó để «phục vụ người ốm»! Chỉ trừ có thuốc men là phải hỏi bố thật kỹ! Quang nghĩ bố ốm chắc cũng cần được chăm sóc như khi Quang ốm! Quang không biết rằng có những việc chỉ cần cho Quang mà bố lại không cần...

thuongmaitruongxua.vn

Chợt bố tỉnh dậy, thều thào gọi có vẻ mệt nhọc :

— Quang ơi ! Xoa dầu bóp trán cho bố một tí !

Quang vội chạy lại bên giường, khẽ đặt tay lên trán bố. Trán bố nóng rừng rực. Quang gượng dẹ bóp trán, bôi dầu cao Sao Vàng rồi xoa nhẹ hai bên thái dương cho bố, đúng như Quang đã được bố xoa bóp cho nhiều lần. Bố thở đều đều, bớt dần vẻ mệt mỏi... Bố lại ngủ yên. Quang đi kiếm lá đem về nấu một nồi nước xông cho bố.

Mọi tối, Quang vẫn ngủ với bố. Tối nay, bố bảo Quang ngủ riêng. Bố sợ Quang bị lây. Quang hì hụi kê cái giường xếp sát giường bố. Bố khoát tay, Quang kéo dịch giường mình ra một quãng. Phích nước sôi, hộp sữa, bát và thìa đã đặt trên cái bàn nhỏ bên giường bố. Quang lấy một sợi dây buộc một đầu vào cọc màn gần gối bố. Quang dặn :

— Đêm, bố cần gì bố giật dây gọi con ! Bố đừng gọi mà mệt, bố nhá !

Quang dòng sợi dây sang bên giường mình, buộc vào cổ tay. Chỉ một lát sau, Quang đã ngủ say, ngáy đều đều. Bố vẫn thức.

Quang ngủ một giấc dài và rất say. Có thể Quang cũng nằm mê thấy nấu nước xông, đun nước cho bố. Chợt Quang thấy tay mình bị kéo, tiếp đó là tiếng bố :

— Trời sáng rồi ! Dậy mà sửa soạn đi học chứ con !

Quang vụt nhớ ra, vùng ngay dậy. Trời đã sáng rõ ! Thế là cả đêm, bố đã ngủ yên ! Đúng, mỗi lần Quang ốm mà ngủ yên được suốt đêm thì bố tỏ ra mừng lắm ; bố nói thế là bệnh đã bớt ! Rõ ràng đêm qua, bố cũng đã ngủ yên, bố không phải gọi Quang lần nào cả !

Thế nhưng Quang lại không để ý là phích nước có bị chuyển chỗ, hộp dầu Sao Vàng đã vào trong màn và nằm bên gối bố...

thuongmaitruongxua.vn

Và Quang cũng yên lòng...

Thực ra, bố đã dậy ba bốn lần, lặng lẽ và gượng dẹ tự làm những việc cần thiết. Và có một lần, lâu nhất, bố ngắm con của bố đương ngủ say, tươi như hoa nở, sau một buổi lo lắng chăm sóc cho bố. Bố thấy con của bố đã lớn khôn, vững vàng, có thể tin cậy được. Bố thấy trong mình khoan khoái hẳn lên. Cứ thế, bố sẽ mau khỏi.

Và Quang cũng yên lòng, vui vẻ cắp sách đến trường.

thuongmaitruongxua.vn

MỤC LỤC

1.	— QUA ĐƯỜNG	3
2.	— CÁI Ổ GÀ	5
3.	— NHỮNG ĐỒNG XU NHỎ	8
4.	— QUYỂN SÁCH	11
5.	— MẢNH SÂN CHUNG	14
6.	— DƯỚI GỐC CÂY SẤU	17
7.	— CHUYỆN HÀNG TẾT	20
8.	— BÁT CƠM TRÊN	25
9.	— MỘT BUỔI TRƯA	28
10.	— HÔM NAY BỐ ỐM	31